

# Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dimars 13 de Febrer de 1900

Núm. 3 490

### PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.  
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquers, 6.  
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

### Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (FORXOS)

### PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1  
en provincias trimestre. . . . . 3/50  
Extranjer y Ultramar . . . . . 7  
Anupels, á preus convencionales.



## Farmacia Serra



## 12 ANYS

de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

## XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per orónica y rebelde que sia tota classe de.....

## TOS

La que paga més contribució de la provincia.

# VINYAS AMERICANAS

## MARCIAL OMBRÁS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 á 10 anys que produheixen anyalment:  
**DEU MILIÓNS D' ESTACAS** \*\*\* \*\* \*\* \*\* \*\* \*\* **DOS MILIÓNS DE BARBATS**  
No compreu res sens visitar los meus criaderos

que son los més antichs é importants d' Epanya.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ **PREUS REDUHITS** ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

# DOCTOR J. MIRÓ

OPULISTA

Consulta en Reus: Lós dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

## EMPELTADOR DE CEPS AMERICANS

S' ofereix un de molt práctic y aprobat en la escola Granja agrícola de Barcelona.  
Dirigirse á D. Francesch Margalef, carrer Galera, núm. 3, ó al senyor Rostch, Arrabal de Jesús, magatzém.

## RUPESTRIS LOT

Hi ha sis mil barbats superiors pera vendre junts ó en part.

**OLIVA** Plassa Baluart (a) Garrofas

## Secció doctrinal

### Utilitats de las Associacions

#### Catalanistas Comarcals

Aquestas Associacions son de tanta utilitat pera la Causa catalanista, que fins m' atreixo á dir que n' tenen tanta, relativament, com la mateixa Unió Catalanista.

L' Unió Catalanista formada pels prohoms del catalanisme, reb y és, la genuina representació de foras d' un estol de associacions y agrupacions que estan adheridas á n' ella y de la que n' es directora la Junta Permanent. Però tal com avuy s' han posat las cosas, necessitem quelcom que sigui més qu' estar adherit á una entitat directora. Necessitem que aquesta corrent que s' vá iniciar á favor del catalanisme després dels desastres qu' hem sofert, no que-

di esmortuhida ó paralísada com la corrent d' un rirol quan aquesta acaba son curs en un gorch.

Aquesta revinguda qu' hem esperimentat gha sigut de convenciment, necessitat, conveniencia ó vanitat? De tot hi há; però anem á lo que afecta á la cosa. La entitat directora está directament en contacte ab los presidents de las associacions y agrupacions adheridas á n' ella. ¿Totas las agrupacions y associacions están perfectament organizadas? N' hi ha que si y n' hi ha que no.

Están perfectament organizadas aquellas associacions y agrupacions que tenen la convicció de la Causa; en aquest cas lo president y tots los individuos van de comú acort. Però en las associacions y agrupacions ahont hi regna la indiferencia, lo compromís, la conveniencia ó la vanitat, no pot haverhi organiazó perfecta; y en aquest cas resulta que aquesta associació ó agrupació existeix per obra y gracia del president que s' assumeix tota la representació d' aquella colectivitat en la persona d' ell mateix: en aquest cas aquella colectivitat es la personificació del jó; es la vanitat del odiat personalisme; es la figura del repugnant caciquisme.

Donchs pera donar vida propia á totas aquestas associacions y agrupacions, á més d' estar adheridas á una entitat directora, convé també qu' estiguin lligadas entre sí per una Associació comarcal que posi en contacte directe á totas las agrupacions de llurs pobles. Aquest contacte se produheix per medi d' escursions y visitas que poden organizarse entre las agrupacions dels pobles vehins. Aquestas escursions y visitas, á més de influir en la bona organiazó de las agrupacions, son un arma de propaganda ferma y permanent en benefici de Causa; porque succeheix que 'ls que forman una agrupació d' un poble son coneguts y tractats pel mateix poble, y per contran-

rer amistat ab los que cada dia veuen y coneixen, no necessitan los vínculs d' una Dausa, y més quan la idea d' aquesta Causa no está pienament arrelada en l' esperit del qui la vol sentir. Mentres que ab las escursions y visitas, succeheix que 'ls vehins d' un poble al veurer caras forasteras que van acompañadas de caras conegudas, se 'ls hi desperta l' atenció y ficsantse ab lo que son y lo que representan y veient que sovintejan aquellas visitas essent d' un poble avuy y d' un altre poble demá, los hi entra lo desitj de contraurer amistats forasteras y escoltar conversas novas que comensan per ferse catalanistas sens' afecte y acaban per serho ab la més ferma convicció.

JOSEPH LLOIG.

## ¡Y que han de fer!

A tots los que exerceixen hegemonia al Estat espanyol, ja sia política, ja sia de rassa, cualsevulga manifestació que 'ls fassi donarse rabó de que hi ha un poble que dona seguidas provas de vitalitat y d' energies que ells no posseheixen, los exalts y 'ls mostre tal com son, donchs que, oblidantse de las formas exte-

rietas se manifestan y s' ven ressurir una vegada més tot l' engegament fanátich, com la ignorancia llegendaria, tot lo mal parlar de degenerat, tot lo deliberant apreoi de sí mateixos, y totas las provocacions ridiculas que s' troban á la historia d' Espanya com á fonament y causa de tots los actes d' aqueixa política espanyola que enfonza, desgabella y anorrea.

¡Y qué han de fer! Mentres als Estats y á las naciones d' Europa lo progrés humá avensa, mentres las societats civilizadas evolucionan desenrollant totas las activitates, mentres arreu totas las creencias, totas las escolas sociológicas y totas las doctrinas filosóficas se modifioan per los principis del humanisme, l' esperit espanyol desconeix com sempre, la realitat se troba en lo mateix pant que al comensar la reconquista y viu sempre somniant en un passat llegendari, approfiant del present lo sensual, y eatossudit en tancar los ulls al pervindre. S' alaba de lo que n' ha dit epopeya de la reconquista, sense adonarse de que va durar set cents anys y que sols pogué realitzarla quan ho permeté la decadencia de la civilizació moresca; sent entusiasme per las mentidas de la seva historia y per los héroes fabulosos que ha inventat la imaginació febroseca d' una rassa ab senchs barrejadas; s' extassia orgullós al contemplar la Alhambra y la Catedral de Córdoba, prenentho com á manifestació de grandesas propias y oblidant que son monuments d' una civilizació molt més avansada que la castellana dels mateixos temps; se sent inmens á l' imperial. Toledo, ahont tot expressa lluytas barbres y amorreaments quins efectes encare persisteixen y ahont se ven escrit als monuments superbs la impotencia neutral y artística d' una rassa que encomanava á genis extrangers la consagració del se. Den y de las sevas lluytas y ahont les arquitecturas de duas rasses s' abraçan, se besan y s' confonen, com demostrant que la reconquista empaytá als hemes, mes no 'l seu esperit de rassa que encare perdura al esperit espanyol, casi del tot moresch, com ca-si del tot moresch son los signes de civilizacions passadas que s' troban al terrer espanyol; es erudel fent la gagenda del últim responso de Granada, al que s' imagias vessant una llágrima que l' esperit espanyol troba ridícula, ell que tot ho perd y enfonza, sense enrogirarse, sense sentir cap pena, y exagerant encara 'ls



defectes que 'l degradan; delira recordant lo descu-  
brimen d' un mon, que no deu a la seva ciencia, sino  
al etzar, y encara 's venta de las que 'n diu proesas d'  
aquellas foras luxuriosas y sanguinarias, que fins ab  
los débils eran treydors y fins ab las donzellas eran  
infemes, es injust per mala fé enlayrant a Isabel la  
Catòlica y deprimint a Ferrán, essent aixís que es re-  
conegut per tothom que va esser lo primer polítich de  
la seva época: reventa d' orgull al Escorial, ahont hi  
veu la glorificació del esperit espanyol, talment cris-  
talliset en aquella sorprenent fábrica a la que 'l luxu y  
l' ascetisme s' hi barrejan probant que 's fa servir la  
religió pera millor gaudir, y ahont sembla que encara  
ha de véureshi apareixer per la porta del chor la som-  
bra morta d' aquell Felip II encarnació del uniformis-  
me, de la intranzençia relligiosa y del absolutisme  
tiránich y tonament del daltabaix del Estat espanyol  
que no s' ha acabat encare; refereix entusiasme las  
bregas de Flandes que va haver d' abandonar des-  
prés d' haver deixat al país recorts pitjors que 'ls que  
deixaven los cascots del cavall d' Atile; joyós parla del  
sigle d' or de la seva llengua sense saber que tot l' en-  
cens que gasta es en vá, perque la llengua castellana  
ne es musical ni apropósit pera la poesia, perque es  
encarcarada com ho eran aquells barbres guerrers de  
la reconquista que comensaren a formarla, sense sa-  
ber que tot aquell esclat literari es barbre y imoral,  
affectista y antihumá; inflat y sense idea fonamental y  
manifestació del comensament d' una gran decadencia  
sensualista; s' entusiasma ab la que 'n diu grandesa  
dels seus reys, y ab la noblesa dels seus polítichs, com  
si fos encara una veritat que 'l sol no 's pongnés may  
pera la bandera espanyola, y com si altres banderas  
no eneassin a Flandes, a Italia, al mitj dia de Fransa,  
a Portugal, a l' Africa y a las Américas; delira al en-  
layrar las gestas de la guerra de la Independencia, a  
las que hi veu al lleó espanyol adolant rabiós y destru-  
hnt y esbossinant als exércits napoleónichs, sense re-  
cordar que vilment van obrir las portas del Estat al  
extranger y que aquest va esser anorreat per l' esfora  
de las nacionalitats històricas y per l' ajuda de las tro-  
pas inglesas, responent l' esperit a la lliberació del Es-  
tat demanant «caenas y pan y toros»; repicó ferm par-  
lant del esperit democrátich que ha infiltrat a les lleys,  
sabent que tot ho falseja, que la oligarquia dels ex-  
plotadors creix sempre y que 'ls avensos de la civilisa-  
ció s' han detingut al Ebre; superb, ne veu la seva  
impotencia que sols ha llegat imperfeccions ahont  
ha existit haerament que n' ha venut una gentada de  
cuarenta milions que parla castellá, en lloch de parlar  
la veritable civilisació que s' hi escampa escrita en  
altras llenguas; no s' adona que ni en un borrall ha  
contribuhit al progrés huma, essent, per lo contrari,  
un gros obstacle per a la civilisació ab la seva falta  
d' adaptabilitat a tot lo que va dirigit a dignificar  
la personalitat humana; perezós, per impotent, ne pot  
viure del treball honrat, deixant sense aprofitarlas las  
riquesas de la naturalesa y no permetent que 'l des-  
perti de sos somnis de grandesa delirants ni 'l vivifi-  
cant soroll de las máquinas, ni 'l tuf de la fumarada  
residuo de las foras que fan grans al pobles; no coneix  
altras expansions que las sagnantas de las plassas de  
toros, que las ordinariesas luxuriosas del flamenquis-  
me, y que las degradants de las societats decadents;  
aborreix l' anállisis dels fets, s' oposa a la depuració  
dels actes socials, y lluyta excitat contra tot lo que  
podria regenerarlo; lo fa fruhir véures intangible en los  
seus defectes y s' ensepeix dolsament mentres sent  
arreu prediccions que haurian d' esparverarlo; es  
ignorant, res sab, ni res coneix. ni s' adona de que per  
tot la civilisació avensa, que 'ls pobles fortifican las  
energias físicas y las activitats del enteniment, que tot  
honorant lo passat y com a deducció d' ell se treballa  
pera 'l pervindre, que la humanitat vol viure perfeccionantse  
y no agonitzant de inacció, que com més lo progrés creix  
los ideals son més grans, que 'l prohisme guanya cada dia  
més consciencias, que l' amor entre 'ls homes de bona  
voluntat comensa a legislar als pobles y a modificarles,  
que 'ls pobles que per res serveixen son abservits per  
los potents que 'ls hi vessan sang nova als cossos, y  
cultura a las inteligencias y dignitat a la moral...  
Y qué han de fer! Semblan condemnats quan entenent que 's protesta dels seus defectes; aborreixen  
als qui no 'ls posseheixen, y fins sacrificarían als que  
'ls mostran lo camí de salvarse. No poden fer altra cosa  
sa Fa fonda llástima veure com tot un poble s' enfonsa;  
pero ha d' esser aixís. Ells mateixos ho diuen; se revoltan  
contra tota dignificació, pero demanan pera salvarse que  
pobles extrangers los dominin. ¡Quina penal Los mateixos  
que al Parlament y a la premsa s' indignen contra 'l  
Catalanisme, que representa l' esclat de vida d' un poble  
que no vol morir y que vol viure la vida dels pobles  
civilisats, demanan que In-

glaterra 'ls salvi. Reconeixen lo seu trist estat y s' entregarian sense escrupols a un Estat que a vergasadas les desensopla, los fa treballar y 'ls curés lo deliri de grandesa que 'ls pert y las perversions morals que 'ls hi decadenixim la vida.

Tinguémoshi compassió y seguim la nostre tasca. L' esperit catalá renex, y te devant seu esgarrifassos experiencia. A viure, a viure.

D. MARTÍ Y JULIÀ.

## CRÓNICA

### Observacions Meteorológicas

del dia 12 de Febrer de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroides	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Algua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	746	85		3.7	Ras	
3 t.	747	80				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcc.	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.		classe	can.
9 m.	Sol. 28	4	10	O.	Cumul	0.4
3 t.	Sombra 17		14	O.		

Hem rebut sagells de la «Unió Catalanista» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa destitgins adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

En memoria de la Traslació dels restos del gloriós Sant Antoni de Padua, a las sis d' aquesta tarde comensará lo Triduo en la Iglesia de Sant Francesch, que la Pia Unió li dedica.

En las tres funcions dedicará lo Rvnt P. Pascual Otero, relligiós franciscá, qui farà la plática y dirá la Missa de Comunió lo dijous a las vuyt del matí.

Ahir se vegé bastant animat lo mercat que setmanalment se celebra en aquesta ciutat.

Diurne a la tarde 'ls núvols tornaren a regalar-nos unas quantes gotas de pluja.

Apesar de que 'l govern ha deixat al governador de Lleyda senyor Martos, en un pam de nás y que diurne tindrà lloch en aquella ciutat un «meeting» catalanista que *belis-nolis* ha tingut que autorisar, se creu que aquell bon senyor té tan d' apego a son desllochibit càrrec que no disposa a presentar la dimissió.

Pero podria resultar que 'l mateix que 'l feu son instrument ridicol, lo mateix govern, pera espolsarse de sobre lo gran pes que li fa 'l catalanisme, ja que sa *honrilla* no li aconsella dimitir, lo dimitís l' home regenerador y companyia.

D. Manel Folguera y Durán, president de la «Unió Catalanista», ha rebut una carta del Diputat a Corts D. Leonci Soler y March posant en son coneixement que, malgrat sos desitjos, potser no podrà permanexer a Madrid mentres duri 'l debat de la cuestió catalanista per trobarse malalta a Valencia la seva senyora esposa y a Manresa la seva senyora mare. Nosaltres sentim de tot cor que aytais justificats motius impideixin al ilustringat representant del districte de Manresa d' intervenir en los debats que 's peden desenrotllar.

Desde 'l 15 del corrent fins igual fetxa del mes d' Agost queda absolutament prohibida tota classe de cassa en aquesta provincia.

La «Unió Catalanista» ha posat a la venda uns llibrets contenint lo programa de las Bases de Manresa ab un grabat, en la capsalera, de la Casa Consistorial de la mateixa ciutat ahont varen ser aprobadas per la Assembla General de Delegats de dita corporació.

Deguda al destre pinzell del conegut pintor d' aquesta ciutat senyor Tost, s' estrenà ans d' ahir en la societat «La Palma» una elegantísima decoració de sala, que, ab tot y representar las despulladas parets d' una casa pobre, s' hi veu en las prespectives molta trassa que en l' art escenográtich hi te 'l senyor Tost, a qui felicitem per sa nova y ben estudiada obra.

L' *Heraldo de Madrid* duya fa poch dies un telégrama de Canarias en que 's burllava d' uns barcos inglesos molt grossos que, podent portar tres mil soldats, solzament ne portaven uns quants cents.

De segur que 'l que va enviar lo telégrama 's recordava d' aquelles estibas de pobre gent que carregavan a Barcelona y a Cádiz pera anaria a deixar morta a Cuba. Los inglesos, per si no ho sab, son gent civilisada

que al soldat, ab tot y farse soldat per gust, le tractan com a omlsevol altra persona, donantli bon menjar, bon vestir y bon llit. Ben diferent d' altres terras que vostés ja deurán saber hont son, que tenen per axioma matemátich que un home ab una galeta, una copa d' ayguardent y un guiterrot pot passar un demati, una tarde y un vespre més be que no un emperador ab deu mil duros de sou diaria.

M' agrada dir conéixer al corresponçal telegrátich de Canarias. De segur que el demati aixís que 's lleva ja 's deu menjar un parell de costellas y que després de fer un bon dinar y un bon sopar, se fira al llit sense altres maldecaps que 'l de treballar per la *inconsuètil*, necessitant per ell tot sol un llit de matrimoni.

Tambó, mitj en broma y mitj en sério, parlava de que entre 'ls soldats inglesos que anavan a la guerra del Transvaal hi havia molts duchs y marquesos, y molts fills de las primeras cases de comers d' Inglaterra.

Igual, igual del tot a lo que vey a aquells carrregaments de carn cristiana que tocavan a aquelles islas de pas cap a Cuba hont s' anavan a pudrir al mitj dels boscos verges.

La *inconsuètil* y 'ls *inconsuètils* ho havien disposat aixís y aixís calla ferho.

No hi caben 3.000 sacas de farina en un barco gros? Donchs ab més motiu hi caben 3.000 soldats que no pesan set arrobas uns ab altres.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferents especies puja a la cantitat de 1382.43 pessetas.

En contestació a son telefonema, la «Unió Catalanista» ha rebut lo següent del Diputat a Corts don Raymond d' Abadal:

«President «Unió Catalanista».—Barcelona.—Gracias per son saludo. Allargat lo debat per dilluns, m' inspiraré com sempre en mon amor a Catalunya.—Abadal».

Se troban vacants las plassas de secretari y suplent del Jutjat municipal de Pobolada.

## Varietats

### Empenediment

Imatjes vapóroses d' ulls flamejents d' engunia i cabells riqats pel terror no torbeu, no torbeu el silenci encisador de la meva cambra. Deixeu qu' estiga sol, ben sola mb els meus pensaments, i que reconcentrat amb el meu esperit pugui espiar la falta, la gran falta que he comés. Perque la falta que he comés es gran i en veritat que podia deixar de ferla. Mes no va esser en el moment en que podia i ara 'm toca patir, patir molt i rehabilitarme am l' empenediment de la gran falta, del gran erro.

Encara me 'a recordo de les vostres protestes quan vos duiau al suplici; encara me 'n recordo de les vostres paraules de compassió envers vostres companyes i filles, quan vos duiau a sacrificarvos entremig d' aquells inconscients am vestit llampant, arma al braç, posat altiu i marxar acompassat. I també 'm recordo dels crits i rialles de la gent, d' aquesta gent que no més sab riure, d' aquest gent que no sab compendre les penes dels altres i que fou la que vos empenyó cap al calzer del sacrifici.

Me recordo de tu, poeta del ideal que volías empenyer a l' humanitat cap a l' estimació entre sí i 't veig com en lloch de llensar una maladició contra 'ls barbres que 't feian rodolar contra 'l precipici els remerciavas amb un somriure plé de tendresa i plé de amor avans de que 'ls grans inconscients desaparessin ses armes contra 'l teu pobre cor; de tu, d' aquell d' espreció ferestega a qui anomenaven el *mal home* i que avans de morir encomanaves la teva pobre dona y 'ls teus tendres fillets a les persones caritatives com si n' hi haguessin de persones de sentiments caritatius que *tinguessin cor* per veure aytais actes!... També 't veig an a tu, aquell que besaves el Christ am tant d' amor i que no 't volías agenollar de cap de les maneres perque tenias por que faltantí tu, ta mare 's moriria de fam... i 't varen matar a peu dret.

Per me pensa passá com rápit llampec la curiositat de la gent que 's donavan empentas els uns als altres pera veure els vostres cossos erts i rigits entremig d' un bassal de sang negrosenca i contemplar llurs vostres caps atravesats per les bales en cent indrets de dells sobressortint el cervell que 's barrejava am la terra. I 'ls inconscients feian apartar a la gent que s' hi atansava messa amb el somriure als llavis... mentres el cel, mes piadós que la multitud plorava en silenci unes lagrimes petites, fredes....



Passa per ma memoria quan tres hores després vos troien d'aquella esplanada i vos ficaven dintre 'l'coixe aquell tan ronec amb aquell cabell esquelit que 'l'tirava i allí dintre tots tres, ben apretats els uns als altres, en amigable germanor... i a veu aiguardentosa del ser decrepit que 'l'manava, se pensava a correr el cabell, un correr tremolós, com si tingués recança de la càrrega que arrostava. Per oïra que llumessin vostre pas el cementiri no mes duian que la resplendor dels llampecs, vostres absoltes les entouaven els trossos em sa veu forestega, esglaiadora... mentres les famílies entenedrides devien entonar un pare nostre per la vostra ànima i la gent que havia vist vostra execució devia explicar l'espectacle als seus companys que no l'havien vista.

Tot això giravolta per mon cervell, dantme en ell terribles punyides, destrossantmel, fentmel a miques. I 'l'castió es just. Una volta vaig creure a la opinió pública i aquesta m'arrastrà cap a creure en la culpabilitat d'uns reos que no eran tal cosa. Però, feia poc temps que s'havia vessat sang humana en abundancia i s'necessitava més sang pera ferla correr... I aquesta va correr... de tres innocents. La opinió pública ho exigia i per més que 'ls agafats protestessin de sa innocencia ne 'ls hi va valdrer de res. La opinió pública afirmava sa culpabilitat i contra la opinió ne s'hi oposa res... La opinió sempre diu, afirma la veritat, res mes que la veritat... y 's va condemnar a tres innocents... ¡Oh! si no més diu que la veritat, res més que la veritat...

¡Opinió!... una volta 'm vas arrastar entre tres grapes, mes no m'arrastrarás més, no. Quan veuré que una cosa't té al seu favor no la creuré, diré que es mentida.

Perdó, de cer ves demano, víctimes innocentes, perdó per jo que vaig contribuir a vostra mort... Mes, vostres imatjes vaporoses d'ulls flamejants d'engunia i cabells riqats pel terror que 'm deixin sol, ben sol amb els meus pensaments, pera que reconcentrantme amb el meu esperit pugui espilar la falta, la gran falta que he comés... Que vostres espectres no torbin el silenci encisador de la meua cambra.

ALFONS SANS I ROSSELL.

Barcelona 7 Febrer 1900.

## Secció oficial

### Centro de Lectura

Al objecte de procedirse a la rectificació d'un acort pres per la Junta y conforme el article 46 perque la Societat se regeix, se convoca als senyors socis a reunió general extraordinaria pera 'l dijous dia 15 del corrent a dos quarts de deu de la nit a ff de tractar de la construcció d'un teatre, jardins y edificis pera Societat en los terrenos situats davant l'Hospital Civil d'aquesta ciutat y forma de realisar lo projectes.

Reus 11 de Febrer de 1900.—P. A. de la J de G.—Lo Secretari de torn, P. Pellicer Serra.

### Registre civil

dels dias 10 y 11 de Febrer de 1900

#### Naixements

Antoni Puigredon Marco, de Ignasi y Maria.—Joseph Miravall Llauredó, de Francisco y Teresa.—Miquel Estivill Pellicó, de Miquel y Maria.

#### Matrimonis

Antoni Monré Ruera, ab Josepha Sugranyes Cros.—Miquel Josa Miró, ab Florentina Pallejá Miró.

#### Defuncions

Vicens Bonet Casemijtana, 85 anys, Arrabal baix de Jesús, 49.—Migdalena Sugranyes Penas, 56 anys, Sant Esteve, 28.—Antoni Catalá Castelló, 43 anys, Carme baix, 45.—Josepha Clavaguera Bori, 9 mesos, Amargura 65.—Joseph Calbó Francesch, 70 anys, Pujol 8.—Joseph Parchelis Daroca, 60 anys, Hospital Civil.—Francisco Porta Casanovas, 68 anys, Jesús, 8.

## Seccló religiosa

Sant d' avuy.—Santa Catarina.

### CULTS RELIGIOSOS

#### Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las sis de la tarde se comensará lo Tríduo que la Pia Unió de Sant Antoni de Pádua dedica al gloriós Taumaturg en memoria de la Traslació de sas Reliquias, predicant en los tres dias lo Rvnt. P. Pascual Otero, relligiós Franciscá, qui farà la plática y dirá la Missa de la Comunió lo dijous a las vuyt del matí.

Sant de demá.—Sant Valentí.

## Seccló comercial

### Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del día de ahir.

Interior	69'62	Cubas del 86	81'80
Orenses	13'80	Cubas del 90	68'43
San Juan		Aduanas	102'25
Norts	55'35	Ob. 5 0/0 Almonsa	96'25
Fransas	48'20	Id. 3 0/0 Fransa	49'37
Filipinas	86'87		

#### PARIS

Exterior	69'10	Madrid	
----------	-------	--------	--

#### GIROS

París	28'90	Londres	32'40
-------	-------	---------	-------

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al centat de tota classe de valors cotisables d' Belsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' de tots los paissos.

### J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	69'62	Aduanas	102'25
Exterior		Norts	55'35
Amortisable		Fransas	48'20
Cubas 1896	81'75	Orenses	13'75
Cubas 1890	68'37	Obs. 6 0/0 Fransa	92'62
Filipinas	86'87	Id. 6 0/0	49'25
Exterior París	69'17	Id. 3 0/0	

#### GIROS

París	28'90	Londres	32'48
-------	-------	---------	-------

Órdes de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.— Compra y venta al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y billetes de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

### Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

#### CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'	32'05
» 8 dias vista			
» vista		32'25	
París 90 dias fetxa			
París vista		28'70	29'
Marsella 90 dias vista			
» 8 » »			

#### VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	Ptas. 675	Ptas.	700
Industrial Farinera		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		650	
Manufacturera de Algodón	140	160	
Companyia Reusense de Tranvías	250		

## Anuncis particulars

### Interessant als viticultors

## CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

## VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

## Proximament sortirà «La Il·lustració Llevantina»

Revista dezenal d' arts, ciencias, literaturatura y actualitats.

Compendrá 'l mohiment intelectual y polítich del mon enter, y, en particular, de Catalunya, Valencia, Mallorca y Rosselló. Estará a l' altura de las millors Il·lustracions extrangeras.

## PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 140 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

## BIENVENIDO ESTEBAN LAHOZ

Doctor en Medicina y Cirugía

Especialista en enfermetats de cirugía, operacions y secretos.

Consulta de 11 a una y de 6 a 8.—Gratis els pobres, de 5 a 6.

Arrabal Robuster, 11 y 13, primer.

## Diversions públicas

### Teatro Fortuny

GRAN COMPANYIA DE SANSUELA COMICA

dirigida per los mestres

D. Joseph Bayarri y D. Jacinto Vergés

Funció pera avuy.—8.º d' abouo de la 2.ª série.— Se posera en escena la sarsuela en un acte titulada «Agua, azucarillos y aguardiente» y l' aplaudit epíssodi històrich nacional, lírich dramátich en dos actes y 11 quadros, titulat «Trafalgar».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al parafís 2.

A las nou en punt.

## Telégramas

Madrid 12.

Málaga.—Ha mort repentinament, mentres se vestia pera anar a la iglesia ab objecte d' oír missa, lo marqués de Casa Loring, pare polítich del president del Consell de ministros. Al enterro assistirán todas las autoritats.

—Los diputats republicans volen interpelar al Govern, ab motiu de la prohibició de las autoritats de Gijón, pera fer la manifestació republicana que devia tenir lloch en aquella ciutat ab motiu de la festa de la proclamació de la República.

—En centres ben informats se diu que tan prompte s' aprobin los presupuestos s' ocupará 'l govern de la provisió de senadors vitalicis y de la combinació de gobernadors.

La major part dels nous senadors sortirán del Congrés.

—Telegrafian de Palma, que en los convits que s' han celebrat allí ab motiu del 11 de Febrer, s' han pronunciat discursos de carácter regionalista, havent sigut cantat pels concurrents, l' himne nacional «Els Segadors.»

París 12.

A Londres s' ha rebut un despaig de Rensburg, dihent que 'ls boers van passar lo dia 9 lo flanch esquerra dels inglesos, ocupant a Bestardsneck, ahont van monterhi alguns canons.

Lo dia 10 van baixar al Sud, apoderantse de Ferme.

—No 's té encara noticia de la rendició de las plassas que están passant tan llarch siti.

De Kimberley se sab per un cablegrama del Cap que 'ls habitants están obligats a menjar carn de cavall.

La situació de la plassa es compromesa per falta de queviures.

La via férrea está detinguda fins a grans distancias de Kimberley.

Londres.—Los periódichs dihen que la retirada del general Buller ha entussiasmat als boers y afirman que 6.000 d' aquets se preparan pera atacar a Buller. Los inglesos tingueren en lo Tugela 200 ferits.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.



Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CAMELOS PECTORALS del METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1900

Línea directa para 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magníficos y rápidos vapors francesos

lo dia 11 de Febrer lo vapor "Espagne" lo dia 21 de " " "France"

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona los grandiosos y acreditats vapors francesos lo dia de para Rio Janeiro, lo vapor

lo dia de para Rio Janeiro, Montevideo y Buenos-Aires lo vapor Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

ALTAS

BAIXAS

para la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUÏSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Publicacions regionalistas que s' raben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Ven de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Ven del Vallés» setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellen», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Cornia (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazale», setmanaris de Bilbao (Biscaia).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

Table with columns SORTIDA and ARRIBADA for Mora to Reus. Includes train types like 'tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe'.

De Reus á Mora

Table with columns SORTIDA and ARRIBADA for Reus to Mora. Includes train types like 'tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe'.

De Reus á Barcelona

Table with columns SORTIDA and ARRIBADA for Reus to Barcelona. Includes train types like 'tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe'.

De Barcelona á Reus

Table with columns SORTIDA and ARRIBADA for Barcelona to Reus. Includes train types like 'tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe'.

Reus l de Juliol de 1899.

- (1) Trashedort á Sant Vicens. (2) Idem á Roda y Sant Vicens. (3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Ferrocarril economic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l 2 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septiembre 1899.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.